

Forslag

til

Lov om bortfald af hartkorn og matrikelskyld.

Fremsat den 11. december 1968 af *landbrugsministeren*.

§ 1. Hartkornsangivelserne i de offentlige ejendomsregistre bortfalder på tidspunkter, der fastsættes af landbrugsministeren for de enkelte retskredse.

Stk. 2. Tidspunkterne for hartkornsangivelsernes bortfald bekendtgøres i Stats-tidende.

§ 2. Arealangivelserne fra landbrugsministeriets matrikel indføres i tingbøgerne og træder på tidspunktet for hartkornets bortfald i stedet for dette.

Stk. 2. Ved matrikelnumre, der er anført med skovskyldshartkorn, skal i tingbøgerne foretages notering om, at de er undergivet fredskovspligt.

§ 3. I Sønderjylland bortfalder matrikelskylden ved lovens ikrafttræden.

§ 4. I retskredse, hvor der ikke findes hartkornsangivelser, skal der i adkomst-dokumenter, der anmeldes til tinglysning, være angivet arealstørrelse for hvert matrikelnummer, som overdrages. Mangler en arealangivelse, eller stemmer arealangivelsen ikke med tingbogens udvisende, gives dokumentet retsanmærkning herom.

§ 5. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om arealernes indførsel i tingbøgerne.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. april 1969.

Stk. 2. Lov nr. 176 af 7. juni 1958 om bortfald af hartkorn eller matrikelskyld for ejendomme i købstæder og flækker ophæves.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved skattereformen af 1903 bestemtes det, at hartkornet ikke længere skulle danne grundlag for påligningen af ejendomsskatter, og hartkornets betydning for ejendomsbeskatningen ophørte helt i 1926. I Sønderjylland har den særlige matrikelskyld (Reinertrag) ikke siden genforeningen været benyttet som grundlag for beskatning.

Selv om hartkornsansættelserne således har mistet deres betydning for ejendomsbeskatningen, har de stadig i et vist omfang været benyttet ved vurdering og belåning af landbrugsejendomme, og de har indtil for få år siden været anvendt ved statistiske opgørelser over bevægelser i landbrugsejendommens værdi. Indtil bestemmelserne om hovedparcelstørrelser i den tidligere landbrugslov (lovbekendtgø-

relse nr. 259 af 8. august 1958) bortfaldt i juni 1962, anvendtes hartkornsansættelserne direkte ved administrationen af disse bestemmelser.

Hartkornet registreres foruden i matriklen også i tingbøgerne og i oppebørselsmyndighedernes registre, og hartkornsansættelsernes væsentligste betydning i dag er, at de tjener som identifikationsmiddel ved omsætning m. v. af faste ejendomme og derved bl. a. mindsker risikoen for fejl i skøder og andre dokumenter, jfr. herved bestemmelserne i § 11 i udstykningsloven (lovbekendtgørelse nr. 119 af 10. april 1967) og § 15 i tinglysningsloven (lov nr. 111 af 31. marts 1926).

I henhold til lov nr. 176 af 7. juni 1958 er hartkornet, henholdsvis matrikelskylden, bortfaldet for

ejendomme i købstæderne, og i flækkerne i Sønderjylland (folketingstidende 1957-58, sp. 2944, 3251, 4846, 5063, A. 1409, B. 1193 og C. 885), og ved kgl. anordning nr. 24 af 8. februar 1961 og kgl. anordning nr. 263 af 21. juni 1966, der begge er udstedt i henhold til nævnte lovs § 6, er hartkornsansættelserne afskaffet for ejendomme i en række kommuner med bymæssig bebyggelse. Ved hartkornets bortfald i de nævnte områder blev matriklens arealangivelser i henhold til lovens § 3 indført i tingbøgerne, og oppebørselsmyndighedernes registre. I Københavns og Frederiksberg kommuner findes ikke hartkorn, men ejendommenes arealer er indført i tingbøgerne.

Det foreslås nu, at hartkornsansættelserne afskaffes for resten af landets ejendomme og i tingbøgerne erstattes af ejendommenes arealer. Oppebørselsmyndighedernes registre indeholder allerede arealer for alle ejendomme.

Matrikelmyndighederne foretager fordeling af hartkornet i sager om udstykning m. v. af faste ejendomme, og meddelelser om matrikulære forandringer tilstilles vedkommende dommer, oppebørselsmyndighed og kommunalbestyrelse, jfr. udstykningslovens § 10. Forandringerne indføres derefter i tingbøgerne og i oppebørselsmyndighedernes ejendomsregistre. Afskaffelse af hartkornet i resten af landet vil således betyde en væsentlig arbejdslettelse for de offentlige myndigheder; men også for andre, der beskæftiger sig med omsætning m. v. af faste ejendomme, vil reformen betyde en forenkling i det daglige arbejde. Foruden de fordele, der direkte opnås ved hartkornsregistreringens ophør, vil matrikelmyndighederne opnå en forenkling ved, at man kan ophøre med at anføre boniteringstakster på nye matrikelkort. For matrikeldirektoratets vedkommende kan de arbejdsmæssige besparelser ved hartkornets bortfald anslås at svare til ca. $\frac{1}{2}$ mill. kr. årligt.

Areallister til brug for tinglysningskontorerne påregnes leveret af I/S Datacentralen. Matrikeldirektoratets udgifter herved anslås til ca. 50.000 kr. I øvrigt vil lovforslagets gennemførelse i en kortere periode medføre et merarbejde for direktoratet, svarende til en udgift på ca. 50.000 kr. Arealernes indførsel i tingbøgerne vil påføre tinglysningskontorerne et arbejde, der anslås at svare til en engangsudgift på ca. 350.000 kr. Arbejderne påregnes udført i finansåret 1969-70.

Lovforslaget berører ikke bestemmelserne i Saltholmsloven (lov nr. 360 af 30. juni 1919 om øen Saltholms stilling i kommunal henseende og om ordningen af forholdet mellem øens ejere indbyrdes).

Når alle hartkornsangivelser er bortfaldet, må der

foretages enkelte redaktionelle ændringer i udstykningsloven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Det skønnes, at ca. 1,4 mill. matrikelnumre endnu er ansat til hartkorn. Hartkornet for disse numre vil først kunne bortfalde, når arealerne er indført i tingbøgerne. Landbrugsministeren fastsætter tidspunktet for hartkornets bortfald efter nærmere aftale med tinglysningsmyndighederne.

Til § 2.

Justitsministeriet, boligministeriet, Danmarks Statistik og Den danske Dommerforening har ved forelæggelse af spørgsmålet om hartkornets bortfald udtalt, at det må være en forudsætning, at ejendommenes arealer indføres i tingbøgerne i stedet for hartkornet. Det bemærkes herved, at arealangivelserne vil danne et naturligt supplement til ejendommenes betegnelse i tingbøgerne, og at det vil være af stor praktisk betydning for advokater, landinspektører og andre at kunne få oplysning om en ejendoms areal i tingbogen, hvor de fleste andre oplysninger om en ejendoms forhold må søges.

For mange fredskoves vedkommende benævnes det ansatte hartkorn fra gammel tid skovskyld. I retskredse, hvor fredskovskonstateringen efter skovloven (lov nr. 164 af 11. maj 1935) ikke er afsluttet, og fredskovspligten ikke er fastslået ved tinglyst deklaration, skødepåtegning m. m., er skovskyldsnotatet den eneste måde, hvorpå det af tingbogen kan ses, at det pågældende matrikelnummer er undergivet fredskovspligt. Af hensyn til såvel private købere af fast ejendom som myndighederne bør der derfor som foreslået i § 2, stk. 2, i forbindelse med skovskyldshartkornets bortfald i stedet foretages notering i tingbogen ved de pågældende matrikelnumre om, at disse er undergivet fredskovspligt. Tilsvarende notering vil blive foretaget i landbrugsministeriets matrikel. Fritagelse for fredskovspligten på sådanne matrikelnumre vil fortsat kunne ske i henhold til § 2, stk. 4, og § 5 i skovloven.

Til § 3.

Da tingbøgerne i Sønderjylland allerede indeholder ejendommenes arealangivelser, kan det fastsættes, at matrikelskylden bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Til § 4.

Det har hidtil været sædvane i dokumenter angående faste ejendomme foruden matrikelbetegnelsen at anføre hartkorn. Det foreslås nu, at der i ad-

